

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5/60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozir. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Dr. Franc Klein.

Sedanji vodja justičnega ministrstva slovi in to po vsi pravici kot izboren dialektik s temeljito strokovno in obširno splošno izobrazbo. Širši javnosti ni neznan, ker je v državni zbornici zastopal novi civilnopravdni red in več drugih zakonskih načrtov. Vsi njegovi govori se odlikujejo po neki nenavadni svežosti in včasih po modernih in originalnih idejah.

Kljub temu pa ga je sklep četrtega senata graške nadsodniče, vsled katerega se je za rešitev tožbe župana Ornika in sodrugov iz Ptujca proti «Slovenskemu Narodu» in «Slovenskemu Štajercu» določilo namesto pristojnega ljubljanskega mariborsko porotno sodišče, spravilo v nemalo zadrego. Že unajnosti tega sklepa, da se je izdal nervozno hitro in da se je poslal popolnoma mutast brez vsake motivacije v svet, otežkočilo je njegovo stališče.

Pomisliti je treba, da je Klein ravno pod ministrom Gleispachom izvršil dober kos svoje fenomenalne karijere in da ga veže nanj posebno osebno razmerje. Morda se je zgodilo sedaj prvikrat, da se je minister v celem, dolgem govoru pečal edino s slovenskim poslancem in da ni mogel zakriti sitnega svojega položaja.

PODLISTEK.

Moč spomina.

Dalje.

Ko je bila v koči sila največja, pa je prišel neki dan nenadoma obiskat bolnika župnik iz doline in od tistega časa je pogostoma prihajal v kočo ter tolažil njega in druge domače okrog njega. S seboj pa ni prinašal le praznih besedi, ampak je ponudil tudi svojo denarnico na razpolaganje obupani družini. Zraven tega pa je naročil, da naj Barbka večkrat pride s košarico doli v župnišče, da ji bo dal še nekaj lahkih jestvin in dobrodejnih pijač za bolnika ter nekaj ponošene obleke za očeta. Pri tem je pristavil: «Moja sestra Neža, ki jo imam za kuharico, je včasih malo sitna in čemerna, a ti Barbka, se je nič ne boj, kadar prideš. Bova že midva sama tako naredila, da bo prav.»

Župnik je bil visokoraščen mož, prikupljivega rdečega obraza in prilizljivega govorenja. Star je bil kakih 35 let.

Iz globočine svojih potrlih src se mu bili hvaležni vsi kočarski prebivalci za blagodušno

V bistvu svojega govora je povdarjal dr. Klein, da ima po naši državopravni osnovi justični minister drugače stališče nasproti podrejenim sodnijam, nego bodisi kak drugi minister nasproti podrejenim uradom. Pri vseh drugih strokah državne uprave naj se izvršuje ministrova volja, ministrove tedence po vseh v njegov resort spadajočih organih, velikih in malih, bližnjih in oddaljenih, po posameznikih in gremjih. Pri justici pa je stvar drugačna. Na judikaturu nima po zakonu minister nikakega upliva ali vsaj imeti bi ga ne smel. Da pa temu ni več tako, provzročil je največ dr. Klein s svojo manjjo do «poučevanja».

Do novega, civilnopravnega reda se je nahajalo med našimi sodniki še mnogo duševnega aristokratstva, ki je judikaturu visoko dvignilo nad vse druge stroke državne uprave. Justični ministri so stali lepo na strani, se zadovoljili z justično upravo in se ne vmešavali v judikaturu. Z nastopom Kleinovem pa so se razmere temeljito izpremenile. V njegovi naravi leži, da regimentira vse in vsakega posebej. In te narave tudi ni zatajil pri svoji polemiki proti dr. Tavčarju. V tisti sapi, ko je trdil, da so sodniki po zakonu samostojni in neodvisni, omenil je tudi, da ne odobrava, če graško nadsodišče svojemu delegacij-kemu dekretu ni dodalo nikake ute-

podpore in tolažilne besede. Tone, ki je še silno malo potreboval na tem svetu, se je oziral nanj s solznimi očmi, ki so razodevale izraz najglobokejše hvaležnosti, oče in mati pa nista mogla najti dovolj primernih besedi, da bi se mu zadosno zahvalila. Posebno sta občudovala in hvalila župnikovo velikodušnost, da se sam tolikokrat potudi po težavni poti visoko gori v siromasko kočo. In Barbka? Stala je tam zdaj pri peči, zardela v vidni zadregi ter povesila svoj plahi pogled k tlom. Ona da bi šla s košarico kakor beračica v tujo hišo in se celo v župnišče k gospodskim ljudem — po miloščino?! To je zanjo pretežavno! In vendar bo morala storiti to že zaradi bolnega brata in starišev, kakor tudi zaradi gospoda župnika, kateremu bi se gotovo hudo zamerila, ako bi ne prišla.

V tem premišljevanju začuje materini glas: «Barbka, zahvali se še ti prečastitemu gospodu župniku, ker so nam revnim in nevretnim kočarjem tako dobri!» Ona stopi vsa zmedena po tem materinem opominu kakor v sanjah pred župnika, jecljanje izusti nekaj besedi, ki pa jih sama niti ne sliši ter z ve-

meljitve — mileje se sploh ni mogel izraziti —, v tisti sapi je dostavil, da bo v priložnosti sodnije poučil, kako imajo postopati. To je pravi pravcati Klein, kakor ga poznamo.

Ko ni se stopil v moč novi civilnopravni red, je izšla po dr. Kleinu iz justičnega ministrstva cela knjiga, v kateri se deloma po najvišjem sodnem dvoju, deloma po ministrstvu samem rešujejo in razlagajo «dvomljiva vprašanja». Ti dekreti se ne tičejo uprave naše justice, ampak judikature same in jih smatrajo nekateri sodniki za obvezne kot zakon.

In kaj se ni storilo zadnjih osem let potom «pouka» pri naših sodnijah. Mladi tajniki poučujejo stare svetnike, kako je vezati v trd papir pravdne in izvršilne spise, v kakih zavojih, belih ali barvanih, naj se dostavljajo strankam sodne rešitve, kako naj se sestavljajo tožbe, do katere dvanajste ure mora biti pravda konečno rešena, kako postopanje zahteva blagor ljudstva, n. pr. v zavarovalnih zadevah, kako je protokolirati izjave strank ali v posrednem ali neposrednem govoru.

In, če bi mladi inšpektorji kaj prezrili, so neutrudno marljivi nekateri prizivni sodniki z «navodili» in «pouki» na prvo instanco. Pri tej struji, ki se neguje od zgoraj, se ne

likim spoštovanjem poljubi njegovo nekoliko gorko roko. Ko se pa njene trepetajoče ustnice dotaknejo blagoslovljene župnikove roke, se ta roka urno zasuče z dlanjo navzgor in Barbko s prsti pogladi po licu kakor malega otroka. Tudi to se je zdelo Barbki poniževalno, a potrpeti je morala, ker je bila uboga in potrebna podpore zaradi brata in starišev.

Ko so bili zopet sami med seboj, začela sta mati in oče nanovo hvaliti dobrega gospoda župnika. «Tako dobrotljivega gospoda še nismo imeli. Bog jim daj zdravje in dolgo življenje! Vsi moramo moliti zanje!» Tako je končala stara kočarica svojo hvalo, mlada brhka Barbka pa je točila grenke solze. Ni se jih mogla ubraniti, tiskalo jo je nekaj pri srcu kakor nikdar poprej in sama ni vedela, kaj to pomeni. Zdelo se ji je kakor da bi morala vse župnikove dobre poplačati ona, le ona sama — s svojim mladim življenjem.

Teško je bilo Barbki nastopiti s košarico proti župnišču na določen dan. Župnik pa jo je videl že skozi okno, ko se je približala župnišču, ji prišel naproti v vežo, ji

moremo čuditi, če gre vedno bolj raketno zvižgal etična samozavest med našimi sodniki, če postajajo ti gospodje v naliivu teh poukov, ukazov, navodil in opomb vedno bolj nervozni, nesamostojni in včasih tudi malenkostni.

Naj se ne ugovarja, da se to reglementiranje ne tiče judikature same, ampak le uprave. Ravno nasprotno in ravno grško nadsodišče ima v tem oziru zelo nesrečno roko. Taki ukazi imajo večkrat lastnost, da se navidezno upirajo na zakon, in merito pa odstranijo kak obstoječi zakon.

Če bi n. pr. obveljala praksa delegiranja tujih porot, kakor se poizkuša v poprej navedenem slučaju, je za prizadete tožence odstranjen temeljni zakon, da se nihče ne sme odtegniti lastnemu sodniku, in v par letih bi ne bilo mogoče na slovenski zemlji zapisati pet vrstic, ki bi ne ugajale grafu Gleispachu.

Kmalu potem, ko je stopil v veljavo novi civilnopravni red, je zagrešil v Gradcu mlad prezidijalist pod Gleispachovo patronanco znani dekret o odvetniških stroških. Po civilnopravnem redu ima podlegla stranka zmagovalcu povrniti potrebne stroške. Ta mladi prezidijalist je razlagal to zakonovo določbo tako, da se odvetniku priznajo stroški le tedaj, če bi stranka brez odvetnika ne mogla izhajati in tako je bila kar čez noč odstranjena določba odvetniškega reda, da ima advokat po zakonu pravico zastopati stranke pred vsem sodnijami in drugimi uradi, v spornih in izvanspornih stvareh, v javnih in zasebnih zadevah.

Ko se je izdal ta monstrozni ukaz, smo videli sodnike, ki so ga pomilovalno položili na stran z vzdihom, kdaj bo že konec teh nalivov, videli smo pa tudi sodnike, ki so ga vzeli za suho zlato in takoj začeli odvetnikom, ki so vlagali bagatelne tožbe, pasirati le koleke in dostavnino.

To je torej nasprotna stran Kleinove slave. Pred tridesetimi leti je uradoval v predzadnji sobi starih Križank adjunkt, ki je bil kot jurist na dobrem glasu. Če so ga hodili mladi praktikantje in avskultantje vpra-

odvzel njeno pletenico ter jo sam napolnil do vrha z raznimi zlahtnimi darili.

Kuharica, starikava, odurna, nekoliko škilasta in na eno uho že gluha babnica, je grdo gledala na Barbko ter enomer godrnjala, češ, da bo župnik vse, kar skup naneso dobri ljudje, razmetal tem hribovskim beračem, da bodo morali nazadnje v farovžu jesti samo krompir in repo, ali jim bo pa še tega zmanjkalo, da bodo morali iti okrog prosjačit, če bodo hoteli kaj kuhati in jesti. Ali župnik ni hotel dolgo poslušati Nežinih litanij. Pokazal ji je z roko na kuhinjeka vrata in zarohnel nad njo: «Tam je tvoje opravilo, v župnišču sem pa jaz gospodar in gospodarim tu, kakor se meni zljubi in zdi prav. Ako pa tebi ni to všeč, lahko si že danes pomagas drugam!»

Babišče je izprevidelo, da te bratove besede niso šala, in se je potuhnjeno splazilo in skrilo za neka vrata.

Pot iz župnišča je bilo Barbki že lažja kakor v župnišče. Le, kadar je srečala kakega znanca ali znanko, je zardela sramote, ker je mislila, da vsak ve, kje je bila, in da jo bo vsak vprašal, kaj vse je naberačila. Ali ko jo je vsakdo vprašal le po stanju njenega bolnega brata, se je globoko oddahnila.

sevat, kako je rešiti talali oni akt, kaj je storiti v tem ali onem slučaju, pogledal je proti stropu in zarenčal: «Lesen Sie das G'setz!» Priporočati bi bilo prav topla ta zlati rek gospodu Kleinu v uvaževanje.

Ljubljanski grad.

Kakor je našim čitateljem znano, je občinski svet ljubljanski v svoji seji z dne 7. t. m. soglasno sklenil, da kupi ljubljanski grad za določeno ceno 60.000 kron ter da razen tega ob svojih stroških zgradi vojni upravi novo shrambo za smodnik. Troški za zgradbo te shrambe so proračunjeni na okroglo 10.000 kron.

Z ozirom na ta važni sklep mestnega zastopa se nam zdi umestno, da iz poročila, katero je g. župan Hribar že leta 1897 v tej zadevi predložil občinskemu svetu, podamo našim čitateljem nekoliko odlomkov ter jih tako seznanimo z načrtom, ki utegne postati izrednega pomena za bodočnost ljubljanskega gradu ter po-redno tudi za povzdigo tujkega prometa v Ljubljani in v divni naši deželi sploh.

Za rešitev vprašanja — pravi gospod župan v omenjenem poročilu — ali naj mestna občina kupi ljubljanski grad, je važno preudariti vse okoliščine, ki govore za to, ali pa tudi proti. Za to, da se mestna občina prizadene, dobiti grad v svojo last, govori pred vsem ozir do mestnega stanovništva, kateremu se, če bi prešlo to posestvo v privatno last, lahko zapro lepa šetališča, s katerih je tako čarokrasen razgled po mični ljubljanski okolici in na gorenjsko stran, kakršnega po mnenju izvedenih turistov razen Solnograda nima nobeno mesto naše države.

Za to govori pa tudi skrb za povzdigo tujkega prometa. Da je le-ta neizmerne narodnogospodarske važnosti, dokazuje najbolje blagostanje, ki vlada povsod, kamor prihajajo v večji množini turisti. Dandanes, ko je premožnejšim postala neizogibna potreba, da vsaj nekoliko tednov na leto potujejo, prizadevajo si povsod, kjer niso slepi za

Druga pot v župnišče in nazaj pa ji je bila še lažja in naslednja taka pota so se ji že zdela nekaj potrebnega in vsakdanjega.

Dalje prib.

Kallika nočnega mlru.

Stika iz nekega župnišča. Zapisal M. A.

Luna je svetila . . .

Tako sanjavo, obenem porogljivo je zrla na zaljubljeni svet, pretečeni božični večer . . .

Enajst je že odbila ura. Ubrano so se oglasili zvonovi v zvoniku cerkve, kjer časte vrli vaščani Boga ter sv. Martina.

V Kranju se je spraznilo mesto, ulice so bile brez ljudi, zato sem se podal iz mesta, ven v lepo lunino noč . . .

Zvezde so sijale, sredi njih pa je kakor kraljica plavalala luna s tistim bedastim obličjem, od severovzhoda pa je pihala burja. Iz župnišča sem videl prihajati srednje veliko žensko. Negotovi njeni koraki so izdajali nekaj, česar si ne upam prav povedati, zato ker je ta ženska farovška kuharica.

Glavo je držala nekaj časa skromno povešeno, potem pa jo je krepko dvignila, koraki pa so ji bili negotovi . . .

koristi, ki prihajajo od tujkega prometa, da privabijo kolikor mogoče teh potnikov k sebi. Največjo privlačno silo imajo poleg udobnosti modernega hotelskega, gostilniškega in kavarniškega življenja lepe okolice, glede katerih je poskrbljeno, da opazovalcu tudi stopajo pred oči. Tako okolico ima Ljubljana; toda ako se človek vozi po njej v železničnem vozu, ne bode mogel opaziti njenih vabljivostij. Zato je potreba, da si jo gleda s točke, kjer se mu pokaže v vsej svoji veličastnosti. Taka točka je ljubljanski grad. Nikakor pa ne zadostuje, da se na grad opozarja po časnikih in potnih knjigah ali pa s plakati po železniskih in parobrodskih postajah, temveč treba je tudi skrbeti za pripraven in lagoten pristop nanj. Takega ljubljanski grad sedaj nima. Ako bi ga dobilo mesto v last, lahko bi napravilo električno dvigalo, katero bi brez dvojbe postalo — zlasti ako bi se z železnice videlo — privlačna sila za tujce. Konec prib.

Dopisi.

Z Bohinjske Bistrice. Naš župnik Piber, ki se rad usti okrog, da tako ljubi svoje farane, da bi dal življenje zanje, se je zvezal s tujim podjetnikom, milijonarjem Ceconijem v veliko škodo teh svojih ljubljenih faranov in drugih Slovencev. Ceconi seveda župnikove usluge dobro plača, kar pa mu ne more nihče zameriti, ker plačuje iz svojega, a skrajno grdo je za župnika, da se dá oamiti s tujčevimi darili in izdaja za nje koristi svojih rojakov. Piber je med drugim Ceconiju pridobil najlepši svet pred kolodvorom za nizko ceno ali pravzaprav je on s svojim terorizmom dotičnega kmeta naravnost prisilil, da je tako projal svoj svet tujemu podjetniku. Na tistem svetu si je Ceconi postavil dve hiši, svojo vilo in pisarniško hišo in med hišama je še precej sveta kot vrt. Nadalje pa je železniska uprava postavila tam zraven velik nepotreben hotel na državne stroške, menda iz same ljubezni do slovenskih bistriških gostilničarjev, ker se je najbrž bala, da bi ti preveč ne zaslužili. Hotel se je oddal

Vstopila je v cerkev ter sedla v klop. Zarožljaj je rožni venec in goreča molitev je pohitela proti nebesom.

* * *

Polnoč . . .

Tisti sveti trenutek, ko vzdrti vsakemu katoličanu srce, spominjajoče se, da se je ravno ob tem času pred 1904. leti rodil Kristus . . .

Prej omenjena kuharica, ženska, ki so ji leta že osivela bujne lase, je sedela v cerkvi, toda mislila ni več na ta svečan trenutek, srce in možgani so se ji bavili s peccim vprašanjem, na katerega dosedaj se ni nihče odgovoril, vsaj omenjena kuharica se ni slišala sličnega odgovora.

«Kdo ima večjo pravico po župnikovi smrti v župnišču; njegova kuharica ali namestujoči ga kapelan,» to ji je bila nerazumljiva zagonetka, nerazvozljiv voz.

Svečano je donel kapelanov glas, mило so se glasile božične pesmi v valčkovem tempu s kora.

Kuharica pa je še vedno premotrivala sebe in kapelana.

Sveto opravilo je minulo . . .

brezplačno nemški gostilničarki Stöhr z Dunaja v uporabo. Ta hotel je razdeljen v tri oddelke, in sicer za najvišjo gospodo, ki se nahaja v Bistrici, za srednje stanove in za železniške delavce ali takozvane barabe. Da se tu dosti pije in počije in da v odpadke ne pridejo niti ostanki, pa da ta tuja konkurenca tudi domačim gostilničarjem mnogo škoduje, o tem menda ni treba natančnejšega popisa. Hotel pa bo ostal v Bistrici še nadalje. Dobil ga bode v last za nekaj tisočakov, daši je stal državo okoli 80 tisoč kron, zopet kak Nemeec, ki bo delal še nadalje konkurenco domačinom. Da pa bo nemški hotel v slovenski Bohinjski Bistrici tudi po zgradbi železnice dobro uspeval, se še sedaj trudijo zato merodajni krogi in med temi je zopet naš za Slovence tako vneti župnik Piber in ker ima on vsa tukajšnja občinska uprava v svojih rokah, je prav on tisti srečni in vlezaslužni organ, ki bode to zadevo odločil v nemško korist in v škodo domačinov. Na kolodvor se ima namreč napraviti iz vasi Bistrica nova cesta, ki je bila že umerjena spodaj mimo cerkve in potem naravnost proti kolodvoru. Zdaj pa se je ta načrt zavrgel in na višje znane želje je Piber s svojimi občinskimi kilmovci odločil, da se ima nova cesta izpeljati zgoraj mimo sole k nemškemu hotelu in Ceconijevima hišama in šele od tukaj naj se ta cesta ponižno zavije nazaj h kolodvoru. Da bo s to izpeljavo udarjena velikovečinska spodnja stran, je gotovo; a kaj zato, da bo pomagano le tujcu, ki ima denar in ga hoče še več nagrabiti v naših krajih, pa je vse v redu! Tako delajo naši prečastiti za naše dobro, verno, krščansko in slepo ljudstvo!

Z Jesenic. «Pred velikim številom mirnih delavcev jih je bilo strah in odkurili so jo še pred otvoritvijo zborovanja.» Tako nam piše «Slovenec» v sobotni številki z dne 18. februarja 1905. To je resnično prava, pravcata farska farbarija. V nedeljo dne 12. februarja je bil sklican drugi občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Jesenice in okolico ob 4. uri popoldne in soba pri Markotu je bila ob tej uri natlačena polna samih društvenikov te podružnice. Seveda so bili med njimi tudi

ti preklicani liberalci in celo jeseniški Sokoli. Med njimi skoro sami delavci in nekateri predelavci, oziroma tudi jeseniški in savski posestniki raznega političnega mišljenja. Ura je odbila štiri, odbila četrt na pet in društveniki so se pričeli razgovarjati ter povpraševati, kdaj da bode začetek zborovanja in kje so voditelji. Voditelj seveda ni bilo od nikoder. Isti dan je imel jeseniški Sokol zabavni večer in ker je velika večina teh društvenikov tudi pri Cirilu in Metodovi podružnici, katerih je bilo navzočih ta dan 24, piše štiriindvajset, ne pa 14, kakor je farbal sobotni «Slovenec» Ti niso imeli preobitega časa čakati, kdaj da bodo voditelji te podružnice nabrali, dosti istih Sokolom in naprednemu mišljenju sovražnih «figurantov», ki so jih pošiljali od hiše do hiše lovit njih «katoliške uslužbence» na pomoč z besedami: Liberalci so prišli, Sokoli so tudi, pojdi! pojdi! Sokoli z istimi štiriindvajsetimi društveniki so potem zapustili prostore ter odšli k g. Jakobu Mesarju na Jesenice ter na splošno željo izvolili ustanovni odbor nove moške in ženske podružnice za jeseniški občinski okraj s sedežem na Jesenicah. Izvoljeni so bili gospodje: Ivan Legat, posestnik na Jesenicah, predsednikom; Jakob Mesar, posestnik in gostilničar na Jesenicah, njega namestnikom; učitelj Fr. Fabinc, tajnikom; občinski tajnik Lovro Humer, blagajnikom. Odbornikov so bili izvoljeni gospodje: Franc Krivic, posestnik in gostilničar na Jesenicah; J. Levičar, trgovec in posestnik na Hrušici in J. Artelj, čevljarški mojster na Jesenicah. Torej sami delavci pristno narodnega prepričanja, ki bodo delali edinole v prid narodu in njega društvu brez vsakega medsebojnega posiljevanja ali pretiravanja. V novo podružnico se je še isti dan vpisalo 38 članov. Želimo ji dober napredek v prid zavednemu narodnemu ljudstvu in naši mladini. Jeseničanom in okoličanom pa kličemo, da pristopajo do zadnjega moža ali očeta tej domači podružnici. Član.

Iz Marksloha na Porenskem (Nemčija). Dragi g. urednik! Še nobenkrat niste priobčili kake črtice s Porenskega. Tu čitamo z velikim zanimanjem Vaš list in skoro se

Svinčnik se je zlomil, kapelan je preplazeno dvignil glavo, planil proti vratom ter odprl . . .

Svetloba iz sobe je padla na kuharico, stoječo med vrati, z energičnim izrazom na obličju, plamtečimi očmi in razmršenimi lasmi. Prsti so se ji skrčili v dve trdi pesti. Vspela se je na prste, iz ust pa so ji bobnele kakor gromi neprijazne besede in najdelikatnejše psovke.

Kapelana je obsla groza, toda samo za trenutek, takoj se je opogumil ter jezno vprašal: «Kaj hočeš — ti — ti . . .»

Toda iz ust kuharičnih ni čul odgovora na svoje vprašanje, temveč samo glasnejše ponovljene psovke.

To mu je bilo preveč. Tolsta kapelanova roka je zapustila svoj prejšnji položaj, nagnila se nekoliko nazaj, hipoma prerezala zrak ter se ploskoma najintimnejše sprijaznila z okroglim licem farovške kuharice.

Toda tudi to še ni zadostovalo.

Žile so se nabrekli na kuharičnem obrazu, oči so ji pol centimetra stopile iz očesnih globin in nova grozopolna ploha psovke se je vllila na preplašenega kapelana, ki se je takoj začel kesati ravnokar storjenega čina,

hudujemo, ko se tako malo spomnite na nas. Vendar je velikega pomena za nas slovenstvo, kajti tukaj živi na tisoče rojakov-Slovencev. Sedaj smo imeli hude čase, ko je izbruhnila velikanska stavka, kakršnih naše mlado stoletje se ni doživelo. Že dolgo časa je vladala med delavci-rudarji velika nezadovoljnost radi slabe plače in slabega ravnarja od strani delodajalcev. Rudarji so se trudili zlepa, doseči svoje pravice. Ker so pa «denarni baroni» kratkomalo odklonili vse njih zahteve, izbruhnila je splošna stavka, katere se je udeležilo 227.000 rudarjev. Cele tri tedne so vztrajali v tem boju. Občinstvo po mestih in deželi je sočustvovalo s stavkujočimi. Podpore so prihajale iz Francije, Anglije in Amerike, toda kaj je vse to za tako velikansko množico revnih rudarjev. Začelo se je pomankanje in revščina, vodstvo pa ni bilo v stanu, izplačati podpor, ker je manjkalo denarja. Ob tej priliki se je bridko pokazalo, kako moč ima dandanes na svetu kapital. In vodstvo je bilo primorano skleniti, da delavci za enkrat sprejmo delo. Vlada je obljubila uporabiti zakon in prisiliti «jamske barone», da dovolijo vsaj glavne terjatve. Toda vlada je bolj naklonjena — pač razumljivo — posestnikom premogokopov. Torej je bila, kakor je razvidno iz naslednjega, velikanska stavka, ki je povzročila ogromno škodo delavcem, še večjo škodo pa tovarnam, ki so morale vsled pomankanja preмога ustaviti delo, končana v škodo stavkujočim in zmagal je kapital. Govori se, da je napravljene že dosedaj 99 milijonov škode. V celem boju se ni prelilo niti kapljice krvi, čeprav je bila pripravljena cela armada policajev in orožnikov. Toda svet bo pričal žalostnih prizorov, ako delavce primora zgrabiti za orožje. Delavci so pokazali, da so oikani, ne pa, da bi pobijali in delali materijelno škodo. Toda potrpljenje bo minulo in potoki krvi bo to pripravljali pot v boljšo prihodnost. Tu v Markslohu je vse delavstvo jako razburjeno in treba je samo majhnega vetriča in iskra bode vzplamtel v splošno vstajo. Tega se vlada boji, zato je pričela resno misliti na rešitev delavskega vprašanja, ki je dandanes

kajti bal se je za svojo gladko kožo, ki bi lahko trpela škodo pod nohtovi silne farovške amaconke.

K sreči se je zadnji trenutek spomnil, da se kuharica silno boji — palice.

Hitro torej zakriči: «Čakaj, grem po palico — palico» ter se obrne v svojo sobo. To je izdalo . . .

Krila so zasumela in silna ponočna kailika kapelanovega miru je izginila kakor izkušnja, kadar se prekrizáš — kapelan je bil rešen . . .

Razburjen je sedel na stol k mizi ter šele čez dolgo, dolgo časa, ko se je že pomiril in pričel misliti zopet na ono, v čemur ga je poprej motila drzna kuharica, vzdihnil:

«Na te mislim, kada zora sviee, na te mislim, kad se svrší dan . . .»

V tem trenutku se je začelo mladi cerkveni pevki, ki se je jela ravno slekati ter odpravljati spat, silno kolcati . . .

«Nekdo misli name,» je izdihnila ter položila svoje deviško telo v mehko postelj.

Blažen mir svete noči je ležal nad vasjo, veter je še vedno pihal; luna pa je zrla kakor poprej na zemljo, samo da so se ji usta raztegnila že čisto do uses . . .

postalo svetovno in najbolj pereče. Pokazalo se je tudi, kdo je na strani delavcev. Tukajšnji časni kapelan je govoril, da se delavcem godi se predobro in da so vsled tega postali prevzetni. Toda njegova predrznost bi se omejila, ko bi delavstvo metalo ob nedeljah v pušico namesto v potu in trudu prisluženih grošev — knofe. Potem bi tolsti trebušček malo shujšal ter bi mu tudi njegov zgovorni joziček odpovedal službo. Tako sem Vam, dragi g. urednik, poslal majhno sliko tukajšnega položaja. Tuji delavci so jeli trumoma odhajati od tukaj deloma v Ameriko ali nazaj v domovino. Nikomur izmed rojakov ne svetujem priti semkaj iskat si zaslužka. Res je boljša plača kakor v domovini, vendar ni mogoče prihraniti niti vinarja. Življenje je drago, kakor tudi stanovanje, da komaj ostane kaj za kak mal priboljšek. Torej ljubo doma, kdor ga ima. Če bode zopet kaj novega, Vam že sporočim.

Iz blejske okolice. Prepozno je sicer zapirati vrata, ko volk odnese ovco iz hleva, ali na zadnji dopis z Bleda bom vseeno odgovoril, ne toliko zaradi dopisa samega, ampak toliko bolj v splošno razbistritev tozadnih pojmov. Omenjeni dopis ne odgovarja popolni resnici. Verjel mu bode le tisti, ki ne pozna blejskih razmer. Najprej naj popravim nepotrebno zavijanje dopisnikovo. V zadnjem dopisu iz blejske okolice ni nihče trdil, da ni na Bledu nobene domače gostilne več, ampak je bilo tam le rečeno: «Zdaj ni na tej strani nobene več tako pripravne gostilne.» In to je tudi popolnoma resnično in menda tudi dovolj jasno povedano. Bivša Peternelova gostilna namreč stoji na lepem prostoru, kjer se križa več potov, ima pripravne gostilniške prostore, kjer so se lahko shajali preprosti ljudje in gospóda, za poletni čas pa je zraven hiše ob cesti s senčnim drevjem zasajen prostora vrt in zraven vrta lep salon. Tu je bilo pripravno ne le za poletne vsakdanje goste, temveč tudi za večjo družbo, za shode, koncerte i. t. d. Gostje, ki so prihajali od Lesec, iz Begunj, Radovljice, Kranja, Ljubljane in iz drugih onostranskih krajev, so se najraje ustavljali v tej gostilni in tudi domačini ter vozniki od bohinjske strani so bili tu navadni gostje. V poletnem času pa je bila gostilna polna čeških gostov, ter je postala znana daleč naokoli po Češkem. Sedaj pride na tej strani za Slovence prva v poštev Litrova in potem Ažmanova (Slo-serjeva) gostilna. Ako je imel g. Peternel že delj časa napročaj svoj hotel, to ni bilo znano, kar potrjuje tudi dejstvo, da so bili celo bližnji Blejci neprijetno iznenadeni vsled hitre in nepričakovane prodaje te gostilne. Čemu imamo časnike? Po njih bi se lahko opozorilo najbolj oddaljene Slovence na nameravanje važne posestne izpremembe in šele potem, ko bi bilo tudi to brezuspešno, bi se lahko reklo, da se ni oglašil nobeden domač ali slovenski kupec. Za Slovenci pa pridejo menda pred Nemci na vrsto, Čehi in drugi Slovani. Časnikarskim potom bi se morda dobil med podjetnimi in bogatimi Čehi še boljši kupec, kakor med Nemci. Ako pa je morda vedelo za Peternelovo namero par gotovih domačih mešetarjev, ki kaj radi spravljajo Nemce na Bled, a za Slovence jim je le takrat, kadar jim ta obeta kaj dobička, je to za slovensko stvar še slabše kakor nič.

Konec prih.

Iz Hrastja pri Kranju. C. kr. poštno in brzozjavno ravnateljstvo v Trstu je vendar

izpolnilo prebivalcem vasi Hrastje, Čirčiče in Prebačevo že davno gojeno željo, da raznaša v teh vasih pisma in pošne pošiljatve posebni poštni sel, ki prihaja iz Kranja. Tudi nabiralnike dobe vse tri vasi in se je tedaj v tem oziru odpravil obstoječi nedostatek. Saj pa je bil tudi že skrajni čas, ker preje ljudje najnujnejših stvari po cel teden niso dobili v roke, kajti vsak je moral sam svoje pošiljatve pri poštnem uradu v Kranju prejemati, če pa je po iste poslal koga družega, pa se je večkrat kaj izgubilo. Ravno isto se je tudi godilo pri odposiljatih. No, sedaj se je vse to odpravilo in uvedle so se redne razmere, za kar nismo hvaležni samo c. kr. poštnemu ravnateljstvu, temveč tudi prejšnjemu občinskemu odboru, osobito bivšemu županu gosp. Francu Strupiju, ki je zastavil vse moči, da se je zadeva vendar končno ugodno izpeljala za pridate prebivalce.

Novice iz blejskega kota in Bohinja.

— Bratno društvo na Bledu priredi v nedeljo, dne 26. februarja t. l. v «Blejskem domu» veselico z naslednjim sporedom: 1.) Petje. 2.) Vesela igra «Lokavi snubač». Spisal L. Bistriski. 3.) Petje. 4.) Vesela igra «Mutec». Poslovenil Dav. Bolé. Ceno prostora: I.—III. 150 K, IV.—VI. 1 K, ostali 80 vin., stojišča 40 vin. Začetek ob polosmih zvečer. K obilni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

— Nesreča na Bohinjski Beli. Prejšnji petek je sel železniški delavec, Hrvat Tomljanović na Bohinjski Beli v rov, kar se sproži ondi zažgana mina in podstuje ga odstreljeno kamenje. Ponesrečenec ima polomljenih več reber in je smrtnonevarno poškodovan. To nesrečo je zakrivil ondodni italijanski delovodja, ker ni postavil straže pred rov pred eksplozijo v rovu nastavljenih in zažganih min.

— Pretep na Koprivniku v Bohinju. Dne 12. t. m. je v gostilni Ivana Korošca na Koprivniku nastal prepir med Jurijem Dobravcem in Srednje vasi in Martinom Korošcem iz Česnjice. Korošec je v gostilni Dobravca udaril po glavi s steklenico, nato pa je Dobravec zunaj pred gostilno Korošca sunil z nožem med rebra, mu ranil pljuca in mu s tem prizadejal smrtnonevarno rano.

Radovljiške novice.

— Seja občinskega odbora z dne 17. t. m. Navzočih 13 občinskih odbojnikov; predseduje župan g. dr. Janko Vilfan. Za ubožne očete se enoglasno izvolijo gg. Mali, Mulej in Praprotnik, za oskrbnika učiteljske hiše pa g. O. Homann. — Župan poroča o dosedanjih korakih, ki so se storili glede nameravane zgradbe vodovoda. Iz poročila posnamemo, da je deželni nadinženir g. Sbrizaj pregledal studenec «Mravljinec», ki izvira nad Begunjami, in našel, da je isti v vsakem oziru prav pripraven, da se žnjega napelje voda v Radovljico. V sekundi daje vode 8 do 9 litrov, za Radovljico pa zadostuje tudi če bi se pridružili vasi Begunje in Lesce, jedva ena četrtina te kvantitete. Toplina vode znaša 7½° R. Stroški bi znašali kakih 100.000 K. G. dr. Kramer od deželnega preizkusevališča je

preiskal vodo in spoznal, da je ista izvrstna pitna voda. Odbor se principijelno izreče za zgradbo vodovoda, dovoli kredita do 2000 K iz vodovodnega zaklada za sestavo podrobnega načrta in voli v posebni vodovodni odsek gg. Homanna, Sartorija, Vurnika in Žuna. — Sklene se, da se prepove kolesarjenje po poti ob graščinskem vrtu in po drevoredu, ki vodi proti Lescam. — Slednjič se ugodno rešita dve prošnji za sprejem v občinsko zvezo.

— Vodovodni odsek je izvolil dne 19. t. m. svojim načelnikom g. Otona Homanna.

— Maškarada zabavnega kluba v Radovljici ki se je vsrila 18. t. m. v Hirschmann-Mihljevi gostilni, se je obnesla povsem izborno. Toliko obiskovalcev, med njimi jako veliko finih, elegantnih mask še ni bilo na nobeni predpustni veselici, kar jih je priredil zabavni klub. Udeležili so se veselice skoraj bi rekli vsi Radoljčani ter prijatelji zabavnega kluba iz bližnjih pa tudi iz oddaljenih krajev, kakor iz Kranjske gore, Škofje Loke i. dr. Napolnjeni so bili vsi prostori popolnoma, akoravno je bila tretjina obiskovalcev vedno na plesišču. Ker je domača godba na lok res izborno in pridno igrala; plesalo se je do ranega jutra. Žalibog, da majhni prostori ne ustrezajo več tukajšnim sedanjim zahtevam. Med odmorom se je sestavil pevski zbor ad hoc in ker se je naposled godba preselila v drugo sobo, kjer so bili gostje neple-salci, je dobila maskarada za nekaj časa značaj koncerta. Gotovo bo ta veselica ostala večini posestnikov v prijetnem spominu!

Pšice z Ljubnega.

— «Kaj smo vendar mislili, da smo se dali „naštimat“ in smo volili takov-le odbor, saj ni za to.» Tako in enako vzdihuje pretežna večina občanov, ki je na klerikalno komando volila «katoliške može» (tako namreč pri nas imenujejo klerikalce), ki so pa za vse prej, kakor za občinski odbor.

— Res pomilovanja vredno je ljudstvo, ki voli vse, kar jim taki izkoriščevalci ljudstva zapovedo, potem pa morajo tiho obžalovati to svojo nevednost. Ob času volitev nočejo ne nič slišati svarila, da vsak ni za občinski odbor, čeprav je «cekmošter» ali pa klerikalni učitelj.

— Usmiljeni brat je hodil pretečeni teden nabirat milodarov za bolnišnico v Kandiji. Vsak pošteno misleči človek rad daruje po svoji moči za revne bolnike kak znesek, le v hiši «katoliškega» odbornika, z imenom Alojzija Fajfarja je dobil namesto kakega darila, kakor nam je pravil dotični brat, nebroj psov in zaničevanja.

— Krščansko prepričanje se pokaže ob takih prilikah, ne pa za časa volitev, ko se navadno taki ljudje hinavsko delajo svetnike in obešajo njih vero na veliki zvon, dočim v srcu ni duha o tej. Omenimo naj tudi, da neumnost tega odbornika sega do neba. Tega človeka, ki je obenem cvet neotesanosti, je naš župnik volil ter hoče žnjim utrditi v naši župniji vero in — o joj! — naš g. učitelj ima najožje prijateljstvo žnjim.

— To jezi naša župnika, da se ljudstvo ne udeležuje velikonočnega izpraševanja. Župnik v Mošnjah je sklical za vas Brezje izpraševanje dvakrat ob «ogromni» udeležbi, enkrat stirje, drugikrat sedem. Malo bolj je bilo pri nas, a vendar je župnik uvidel, da

ni vse tako, kakor je mislil. Zato je vzdihoval: Kaj sem se Vam vendar zameril! Gospod župnik, povemo Vam, da ste tega sami krivi, ker ste ob času volitev zasejali med našo prej tako mirno vas seme strankarskega sovraštva i. t. d.; sedaj pa žanjete, kar ste sejali.

Loške novice.

— Veselica na katoliški podlagi. Ne bi pisali o našem katoliškem izobraževalnem društvu in o veselici, ki jo je priredilo zadnje nedeljo, ker ne zaslužijo te časti. A nekaj nas sili, kar z veliko ogorčenostjo povemo javnosti: Nastopili so »fest« fantje, pa še boljše »fest« lepa dekleta, ki so kazali medsebojno ljubezen. Kuplet nekega igralca kot cigana v predgri o njegovi prijaznosti do gospodinj in njih hčera je mnoge neprijetno dirnil. Poglejte jih! Katehet vedno kriči in razbija po prižnici, da dekleta ne smejo hoditi k takim igram. Zaradi nedolžne zabave v čitalnici jih je nad deset izbrisal iz Marijine družbe. In tu sam prireja, kar drugo prepoveduje.

— Še lepše se je pa zgodilo pred dvema tednoma. Naši duhovniki na čelu jim debeli Sinkovec so priredili zabavni večer. Prišli so fantje, frajlice in dekleta in so imeli s kapelanom vred »nedolžni« špas še čez polnoč. Kaj bi bil storil goreči Sinkovec, če bi se to zgodilo v kakem našem društvu? Če je Sinkovec zraven, se sme (to se seveda samoobsebi razume) vse storiti.

— Javno vprašamo Sinkovca in njegovega kapelana, po kaj hodijo onadva, in fantje, in dekleta Marijine družbe tako pozno zvečer v neko hišo in kaj delajo ondi ob tako poznih ponočnih urah. Vprašamo, kaj pomenijo oni dolgi obiski v njih stanovanjih. Dajte odgovor!

— Nova pošta — kali?! Dragi čitatelj, vprašal bodeš: Kje? Odgovor: V našem farovžu. Sinkovec ima naprosenih več žensk, da mu danzadnevno prinašajo novice iz Loke in okolice. Do teh žensk ni skop. Verjame jim vse še take budalosti. Kar med tednom naš gospod poštar-fajmošter zvedo, vse raznesejo med ljudi v nedeljo med pridigo. Kajne, se ni treba učiti krščanskega nauka!

— Novica — ali pa tudi ne. Naš fajmošter so nam že povedali, da nas mislijo kmalu zapustiti. Prav! Kam bodo šli? Menda ne v Šmartno pri Kranju. Da bi le res bilo!

— Predpustna kronika. Zadnji dnevi letošnjega predpusta minevajo v Škofji Loki letos dokaj živahneje kot lansko leto. Tako je priredila narodna čitalnica v nedeljo 19. t. m. veselico, prilično katere se je uprizorila velika štiridejanska burka s petjem »Klepetulja«. V podrobno kritiko te igre se ne bomo spuščali, a omenimo samo, da so vsi diletantje, osobito oni, v katerih rokah so bile najtežavnejše in glavne vloge, rešili iste popolnoma častno. Po igri se je razvila prav neprisiljena prosta zabava. Za ples je skrbela domača godba g. Otona Sadarja. Društveni prostori so bili nabitopolni izbranega občinstva in je le želeli, da bi naša čitalnica večkrat priredila v zabavo svojim članom sličnih veselic.

— Kakor običajno, priredi tudi letos prostovoljno gasilno društvo v Stari Loki jutri v nedeljo, 26. t. m., svoj plesni venček in sicer letos v prostorih g. Petra Logondra v Stari Loki. Pri plesu bode sviral oddelek

ljubljske družvene godbe. Vstopnina za gospe 1 K, uniformirani gasilci plačajo polovico, dame so pa proste. Začetek ob 7. uri zvečer. Zanimanje za ta plesni venček je tudi med mestnim občinstvom splošno — in je torej pričakovati mnogoštevilnega obiska.

— Veselico priredi istega dne ob 7. uri zvečer tudi »Slovensko bralno društvo v Škofji Loki« v svojih prostorih. Na sporedu je poleg jako zanimive zabave tudi uprizoritev petdejske burke »Vrban Debeluhar«. Vstopnina: sedeži prvih dveh vrst 1 K; sedeži tretje in četrte vrste 80 h; ostali sedeži 60 h; stojišča 40 h. — Člani društva plačajo polovico vstopnine. — Igralna soba in oder se bosta v tem poletju znatno razširila, ker nikakor ne odgovarjata zahtevam. Društvo se bo torej obremenilo zopet z novimi in nemalimi stroški. Želeli je tedaj, da bi se slavo občinstvo mnogobrojno odzvalo povabilu, osobito se, ker nastopijo v igri priznani dobri igralci in igralka in je uspeh igri zagotovljen.

Novice iz Poljsanske doline.

— Predpust je in vse vprek pleše, bodi si liberalce ali klerikalece. Za škofove prepovedi glede plesa se v naši dolini toliko zmenimo ko za lanski sneg. Bodi gostilničar te ali strogo katoliškega kalibra, napravi bal. In zakaj bi si ljudje ne privoščili malce kratkega veselja? Zakaj bi nam bilo to prepovedano, kar je mestjanom dovoljeno in se celo priporoča po katoliških listih, »Slovencu«, in celo vabi in naj se že pleše ta ali oni ples. Tudi pri nas se ne pleše samo polka in kak valček ali »valcar«, ampak tudi »kapucinska«. Tako sta izkusila dva spretna plesalca, eden naše, drugi katoliškega navdušenja, kdo boljše pleše »kapucinsko«. In glej smenta! Čast, komur čast! Klerikalec je našega posekal. Iz tega sledi, da je zastoj vsako prizadevanje odpraviti to starodavno šego in naj se obetajo še taki odpustki in še tako strašne časne kazni. Da tudi Marijini otroci ne zaostajo, je obsebi umevno.

— Večjo smolo imajo seve v Javorjah. Gori pašuje župnik Pfajfar, ki dobro glejsta in striže svoje ovce. Ta bi najraje imel vsa faro kot nekak kloster. Marijine družbe, to so mu zveza, v kateri je človek varen pred vsem izkušnjavam in pred hudicem. Pa vrag vzemi, kakor ima naš Pfajfar na vrvi izjemoma skoro vse svoje pohlevne backe, da že par let naprej izbere župana, ki je tudi gotovo izvoljen, tako ne more zakleniti in ukrotiti tiste moči, ki se imenuje ljubezen.

— Župnik Pfajfar ima smolo s svojimi Marijinimi otroci. Več teh hčera se je silno pregrešilo, tako zelo, da letos še misijona ne bo, ker se boji pokazati očetom trapistom krstno knjigo. Zadnjič enkrat je vsled tega razbijal po leci, da so se ljudje kar bali, da zdajzndaj skoči z lece vred nanje. Srdil se je na staršice, da je bilo potem še doma joj in joj. Da bi se še bolj maščeval, ni sprejel letos iz takih hiš nobenih kolin. To je bilo še pametno. Smešen tak človek! In Javorje, kjer do zadnjega gre vse za svojim pastirjem, vendar ravno tu je vsa surovost doma. Čuda ni, saj 90 odstotkov, če še ne več, ne zna ne brati, ne pisati. Vrnimo se še zdaj malo h katoliški organizaciji v naši dolini.

— Zadruga na Dobravi je menda v zadnjih vzdihljajih. Dolga blizo 30.000 K.

Lepa vsota! Umetno znajo se kaj časa ji podaljšati življenje, da bodo ljudje še globlje zabredli. Nasledki: tožbe, jeza in sovraštvo, povrh najbrže »Zabjek« poleg vse ogromne izgube. Že sedaj se med seboj preklinjajo in groze njih glavam, da je morala posredovati že žandarmerija. Pa kaj pomaga. Ljudje se jeze in srde na vodjo te zadruga. Mož je nedolžen. Čudo bi bilo, ko bi bil on v stanu voditi kupčijo, o kateri nima ne duha ne sluhe. On se pač dobro razume na kopita, smolo in kneftro, a slabo na meter in kilogram. Ježite se na vaše prave zapeljivce. Teh pa ni več blizu. In ko pride čas zato, pokazite jim vrata in ne poslušajte jih v takih in posvetnih zadevah. Tako se bo počasi končalo v naši dolini vse podjetje, ki je bilo poskropljeno z lursko vodo in imelo v svojih gibih posebne blagoslove od škofa Antona Bonaventura. To je pa najbolje vedel Urban Pintar z Lovskega brda. Ko se je ustanovljala zadruga v Poljanah, je agitiral pri nevednih ljudeh s tem, da jim je rekel: Ako se ne vpišes, se zameriš škofu, papežu in Bogu. No, kakor se je pokazalo, se je bil pač prikupil škofu, ne pa Bogu. Je že sment, kar je našemu škofu všeč in po volji, to, kakor dejstva kažejo, gotovo ni Bogu; če se mu še zameri ne, tega pa ne vemo. Mogoče pa nam škof na jesen to razjasni, ko nas obišče in ko bo ostal več dni samo v Javorjah, da utrdi zopet zapeljane in uvede nazaj v naročje matere katoliške cerkve.

Novice iz Cerkljan.

— Čitalnica priredi v soboto, dne 4. marca t. l. ob osmih zvečer l. zabavni večer z naslednjim sporedom: 1. A. D.: Cerkljanska koračnica, svira kartet na lok. 2. Dav. Jenko: Lipa, poje čitalniški zbor. 3. V. Parma: Slovenske cvetke, svira kartet na lok. 4. J. N.: Gluh mora biti, veseloigra v enem dejanju. Osebe: Logar, graščak; Svetka, njegova hči; Bonifacij, služabnik; Zdenko, lovec, vrtnar, poljski čuvaj. 5. Prosta zabava in ples. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Na Brnikih je imelo tamošnje »Bralno društvo« veselico s srečolovom in igro »Simplicij Žolna«. Udeležba je bila tako obilna, da vsi se prostora niso dobili.

— Sir še vedno smrdi! Zopet so dobili člani nekdanjega kmetijskega društva pozivnice, naj plačajo že drugič primankljaj. Ubogi ljudje! Za vsakdanji živež jim gre trda, pa morajo še plačevati za klerikalne neumnosti in sleparije!

— Uzorno uradovanje je v cerkljanski hranilnici. Pr. d kratkim je neka žena vzdignila neko svoto. Mimogrede bodi omenjeno, da je imela tudi v Kranju nekaj naloženega in tudi tam vzdignila. A slo je povsod prav, le pri cerkljanski, kjer uraduje kapelan, se niso računi ujemali ter so bile vedno pomote. Ko je rekla nato domača dekle: »Taka sparkasa ni vse skupaj nič, samo prazna pota se morajo delati« je grozil kapelan Bester: »Vaša dekle naj nikar preveč ne govori, sicer se ji zgodi še kaj neljubega.« Lepo bi bilo, da bi nosili ljudje kapelanu denar. Ko pa nastanejo nerednosti in zmešnjave, naj bodo pa lepo tiho. To je navada pri gospodih, če ni vse v redu, da vidijo najrajši, da se vse potlači in potrpi. Vsak pameten človek mora reči: Bog nas varuj takih osrečevalteljev in prijateljev kakor so črnosuknarji, sovražnikov se bomo že sami ubranili!

— Prav bi bilo, da bi se poiskalo provzročitelja govovice, da v Kranju v hranilnicah denar ni varno naložen, da je v domači bolj varen. To smo enkrat že videli, pa se zna še pripetiti, da se bodo upniki domače hranilnice še tresli za svoje vloge. Raznašajo govovice, če bi bila vojska, takrat ho po mestih vse izgubljeno. Za poč't!

— Zadnje soboto smo pričakovali zelo željno dr. Kreka iz Ljubljane. Pustil nas je na cedilu in je šel rajši v Kamnik. Njegova naloga je menda bila nekoliko oprati kapelana Janeza. Namen so imeli sklicati shod, na katerem bi se izrekla zahvala in priznanje Janezu za njegovo uzorno (!) in nesebično (!) delovanje.

— K kravarjem ali nikamor! To je geslo naših črnosuknarjev. Kličejo namreč fante in može k sebi, katerim oestro zabijujejo, naj se izbrisejo iz vseh društev, kjer oni nimajo nič besede, ter pristopijo pod varstvo kapelana Janeza v društvo »katoliško izobrazjenih kravarjev«. Marsikdo jim pomoli figo; sicer pa gliha skup štrha!

— Fej fajmostrovi «lajbgardi»! Mnogo smeha in dovtipov vzbuja vest, ko je napravilo društvo v okolici veselico, kako je hodila neka prednica Marijinih otrok in hčera od hiše do hiše in svarila: »Gospod župnik so rekli, da ne smete iti k veselici, ker bodo tam sami liberalci.« Kljub tej prepovedi se je ljudi kar trlo, kakor nalašč. Svetujemo, ko se prikaže dotična prismoda — da bi jo imenovali z imenom, ni vredna — v takem slučaju, naj ji da kdo brco v tisti del telesa, katerega navadno ne imenujemo.

— Če ne bo miru od gotovih oseb, da bi napadale mirne ljudi z jezikom, bomo pisali poglavje o pšenici. Kdor hoče, naj ume!

Jeseniške novice.

— Občni zbor priredi v nedeljo, dne 26. t. m. ob treh popoldne podružnica slovenskega planinskega društva za kranksogorski okraj v gostilni g. Karola Višnarja na Jesenicah. Člani društva se prosijo, da se mnogostevilno udeležijo občnega zbora.

— Pipčarsko društvo se ustanovi za jeseniško občino. Isto priredi svojo ustanovno veselico na debeli čelrtek, dne 2. marca t. l. v gostilni g. Tancarja na Jesenicah. Namen društva je podpirati družbo sv. Cirila in Metod. Pri ustanovni veselici svira godba na lok. Vstopnina 40 vin.

— Socijalno življenje na Hrušici je pač žalostno med delavstvom. Nekateri tuji delavci, ki so zapustili svoje žene in se podali odtod s trebuchom za kruhom, so v resnici brezvestni motje. Večina takih omoženih žensk se potem potika tod okrog in uganja — največkrat v obupu — razne nesposodnosti. Obnašajo se taiste prave grdo in so v veliko pohujsanje svojim nedolžnim otročičem, zapuščenim od očeta, pa tudi drugim ljudem. Delavci, ki stanujejo v baraki, se sujejo z noži in pretepavajo radi njih, tako da so včasih orožniki primorani poseči vmes in jih poslati v Kranjsko goro. Poklicani faktorji bi se morali malce pobriniti zato, da se odpravijo take škandalozne stvari.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor. Poslanska zbornica je zopet izvolila grofa Vetterja za prezidentom. Dobil je 216 glasov, 2 grof Sternberg, 3 pa Schönerer.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o rekrutnem zakonu. Dalje se vlada že bavi, kakor poroča »Zeit«, s sestavo zakonske predloge, s katero se konceptnim uradnikom in sploh uradnikom, ki so absolvirali akademične studije, dovoli popolna pokojnina že s 35. službenim letom. Predloga pride v zbornico najbrže takoj po Veliki noči.

Ogrski državni zbor. V seji dne 22. t. m. je prišlo do prvega konflikta. Neodvisna stranka noče na noben način v odseke voliti liste kandidate, ki jih je vladna stranka določila kot svoje zastopnike. Posvetovala se je tudi o ponudbah, ki so ji bile stavljene za slučaj, da se imenuje prehodno ministristvo, a en del stranke noče ničesar slišati o kakem prehodnem ministristvu. Sploh pa se je Daranyi izjavil, da on ne sestavi prehodnega ministristva, ker ne more sprejeti pogojev, ki jih je določila krona. — Cesar je baje izrekel nujno željo, da se ogrski krizi napravi čimprej konec. Ako ni mogoče sestaviti stalnega ministristva, sestavi naj se vsaj prehodno. Ako se zadnje ne posreči Daraniju, se poveri ta naloga bivšemu trgovinskemu ministru Langu.

Macedonija. Blizu Strumice je dne 16. t. m. trčila turska patrolja ob močno bolgarsko četo, ki so jo vaščani podpirali. Skoro cela vstaška četa je bila uničena od Turkov, pri čemer pa je zgorelo tudi več hiš.

Nemški državni zbor je odobril pri zadnji seji trgovinske pogodbe z Italijo, Srbijo, Rumunijo in Švico. Pri tem se je razvila ostra debata o zvišanju fonda za pospeševanje nemštva med Poljaki. Posebno je protestiral proti temu predlogu poslanec dr. pl. Dziembovsky, po rodu Poljak. Finančni minister baron pl. Rheinhaben pa se je zelo potezal za to ter izjavil, da so Poljaki v zadnjih desetih letih zelo napredovali, a nemštvo nazaduje. Dalje je nosiljal, da se jih utrdi v obrambi zoper Poljake. »Nemci v vzhodni marki naj imajo slej kot prej zavest, da stojimo mi za njimi.« — To je pač žalostno za nemštvo, ki se mora braniti z nasilstvi proti poljski žilavosti.

Razmere na Ruskem. Za Rusijo so nastopili res žalostni časi. Komaj se udusi ogenj na enem koncu, že bruhne na drugem še z večjo silo. Že umor velikega kneza Sergija je naredil velik utis na vse rusko prebivalstvo, zdaj pa je zopet buknila stavka železničarjev, katerim so se pridružili tudi delavci raznih drugih strok. Dne 18. t. m. je 28.000 delavcev ustavilo delo. V Lodzu je prišlo do krvavih spopadov med štrajkujočimi in vojaštvom. Na progi Moskva - Rjezan in Moskva - Rybinsk so brzojavni in deloma tudi železniški uradniki ustavili delo. Istotako so vstopili v štrajk uslužbenci jugozapadne železnice Voroneš. V Harkavu so ustavili delo delavci v tobačni tvornici in uslužbenci pouličnih železnic. Tudi uradniki različnih bank v Varšavi so začeli štrajkati in v Moskvi vsi lekarniški pomočniki. Železniški promet med Livavo in Mosko je vsled štrajka ustavljen. Sicer pa vlada upa, da bo v slučaju generalnega štrajka železničarjev mogla z vojniki vzdržati obrat na vseh progah. — O groznem umoru velikega kneza Sergija v Moskvi, pod katerega voz je bila vržena bomba, ki je Sergija, voz in konje raztrgalo na kose, smo že v zadnji številki poročali. Ta umor je napravil silen vtis na rusko časopisje ter sploh na ruske vladine kroge. Veliki knez Sergij je dobil že prej več brezimnih pisem in je tudi preskrbel po možnosti za svojo varnost. A kdo bi se

nadejal, da se bo zgodil atentat zunaj na velikem prostem trgu, ki ima tako malo prometa, da se napadalec niti na kako gnječo ne more zanašati. Ko se je pripeljal veliki knez v diru na trg, se je začela naenkrat močna eksplozija in od Nikolskih vrat je prihitelo nekaj vojakov in častnikov. Tu je bilo videti grozen prizor. Glava in ena noga je bila popolnoma odtrgana od telesa. Od plásca so ostale same cunjce, a uniforma je bila vsa razcapana. Voz je bil popolnoma na kosec razbit. Ranjena konja sta zbežala z ostanki konez v diru k Nikolskim vratam, kjer je edn padel onemogel na tla, drugi pa je zbežal. Tudi voznik je bil ranjen. V trenutku, ko se je izvršil atentat, videl je bližnji policaj nekoga, ki je bežal od voza, hitel je za njim in ga s pomočjo drugih vjel. Ko so ga prijeli, je segel ta v sukno po revolver, a so ga zadržali, da ni mogel streljati. Napadalec je star kakih 30 do 35 let in bo obešen na senatnem trgu v Moskvi, kjer se je izvršil napad. Umorjeni veliki knez Sergij je bil dne 23. t. m. pokopan v Moskvi, a samo provizorično. Meseca maja se prepelje truplo v Petrograd in se tam pokoplje. Pri pogrebu dne 23. t. m. je bil vstop dovoljen le malo osebam. Krsto so spravili v rakev samostana, kjer se je vršila liturgija, tako da ni izprevod stopil na cesto. Zdaj se je dognalo, da vzlic dolgotrajnemu iskanju po snegu ni bilo mogoče dobiti vseh kosov trupla umorjenega kneza. Nasli so pa listino, v kateri je bilo več grozilnih psem in neki prstan. Pri hišni preiskavi v Moskvi so baje zaplenili mnogo bomb. Za generalnega gubernatorja v Mosko pride baje vrhovni vojaški poveljnik iz Saratova, ker noben veliki knez ali visoki uradnik noče prevzeti te službe.

Rusko-japonska vojna.

Dne 16. t. m. so Japonci z vso silo obstreljavali iz Vandziavopa nasproti Sandepa ruske okope pri Čantahananu. Napadli so ruske pozicije, a so bili odbiti. Enako se jim je zgodilo dne 19. t. m. Japonci so nadaljevali svojo ofenzivo pri Tsihenšinku, a ruski voji so jih odbili ter zavzeli Dopindusan. Zdaj prodirajo nasproti japonskemu centru proti levemu krilu in so se tudi iz Tašana jeli pomikati proti jugu. Nekaj oddelkov je prodrlo 15 milj daleč proti zapadu. Sedaj so se ustavili pri Hanghiatajcu poldrugo miljo severozapadno od Vanhiakuanca, pri tem pa se vedno obstreljavajo posamezne dele japonskih pozicij. Sedaj so pričeli Rusi graditi ob celi fronti silne utrdbe in obstreljavajo neprestano japonske pozicije. Poljska železnica, ki veže Fušan-Jenling s Tušangom, ob izviru reke Sa, je že dograjena. To, kakor tudi druga znamenja kažejo, da ima Kuropatkin namen odbiti Kurokijevo desno krilo. Kuropatkin je svoje levo krilo raztegnil na 5 kilometrov zapadno od Kvaja. Zadnji čas se Rusi zlasti pred japonskim desnim krilom živahno gibljejo in delajo velike priprave za boj. Japonci pa v naglici utrjujejo Njučvang, ker se boje, da ga Rusi naskočijo. Tudi v Vladivostoku se vsak dan pričakuje, da ga Japonci naskočijo, in se z ozirom na to močno utrjuje na mandžurskem bregu reke Tumen. — Kot najnovejše se poroča, da čaka Kamimura v indijskem morju na rusko brodogrje in da je kmalu pričakovati velike pomorske bitke.

Osobna vest. Davčni pristav g. Franc Kadunc je dodeljen davčnemu uradu v Trzinu.

Konfiskacija. Minulo soboto nas je zopet doletela posebna čast. Zasegli so nam «Gorenjca», in sicer kar radi treh odstavkov. Ko smo prečitali inkriminirana mesta, nam zaplenba ni šla in kar ni hotela iti v glavo. Kot mirni državljani smo se seveda udani v voljo božjo uklonili strogi oblastveni odredbi in zdelo se nam je le, da smo tako omejeni, da s svojo neumno pametjo ne moremo najti kamna izpodtlaka, in da nam nedostajajo tisti fini čuti, ki izvoha tudi v najnedolžnejši besedi kaj za državo, cerkev, človeško družbo i. t. d. nevarnega, kljub temu smo pa vendar trdno upali, da se bo tudi ta konfiskacija izjalovila in bali smo se le, da tudi to pot gospodje pri okrajnem glavarstvu ne bodo imeli prav. In res! Niti tankovestno državno pravdnštvo ni dobilo najmanjšega povoda preganjati ubozega «Gorenjca» radi zaplenjenih odstavkov. Bogovom čast in hvalo, da nismo tako neumni, kakor smo mislili! To nas sicer navdaja s posebnim zadovoljstvom, a na drugi strani pa venlar ne moremo spozabiti krivice, ki se je zgodila «Gorenjcu». Saj nič ne rečemo, stroški se nam morajo povrniti in konfiskacija je kolikor toliko reklama za list, a za nas prav neprijetna reklama. Z opešnim tiskanjem po zaplenbi se izgubi več ur, tako da tukajšnim naročnikom ni mogoče vročiti lista še isti dan in, ker se tudi pošta brani sprejeti pošiljatve po uradni uri, nastane še večja neprilika za zunanje abonente. Oškodovani so zunanji razprodajalci, ki le bolj v nedeljah razpečavajo časopise, in nas pričakuje v pondeljek cela kopa reklamacij in pritožb. Zato prosimo prav uljudno gospode pri okrajnem glavarstvu, da naj prihodnjic ne iščejo tam strahu, kjer ga ni, in da naj v bodoče presojajo posamezna mesta v zvezi s celim dopisom ali člankom. Saj tudi zanje ne more biti baš prijeten občutek, če vidijo, da zaplenbe zapored ne drže. Tudi našim prijateljem v farovžu in gimnaziji, ki zaradi konfiskacije jubilirajo in pijejo na medvedovo kožo, pokvari se na ta način mnogo veselja. Zaplenjeni so bili na-topni odstavki. Konec v dopisu iz škofjeloške okolice nanašajoč se na klerikalce: «Toda psovati znajo, družega pa ne. Od najvišjega do najnižjega sama zaničevanja vredna svojati!» Nadalje v notici «Politične pridige in šolski otroci» odstavek: «Koblar se je tokom svojega večletnega bivanja v Kranju pač uveril, da se pametni ljudje za neumne, otročje in prazne grožnje na leci brigajo toliko, kakor za lanski sneg» in «Ali ta katehet »opominja« svoje učence, da naj hodijo poslušati njegove kapucinade in politične neslanosti!» Prosimo cenjene odjemalce, da si dotični dopis, oziroma notico z objavljenimi konfisciranimi stavki popolne, ker radi nedostajanja prostora spisov ne moremo še enkrat prebrati v celoti.

Laž ima kratke noge. V predzadnjem «Gorenjcu» smo postavili na laž «Slovenčevega» kranjskega dopisnika, ker je trdil neresnico, da deželni šolski svet v znanem odloku zabranjuje katehetom «opominjati» šolske otroke, da bi obiskovali skupno službo božjo. V podkrepilo svoje trditve seveda novičar v svojem odgovoru ni smel navesti dotičnega odloka, ker bi se z njim le sam

tolkel po čeljustih, in še manj smo pričakovali, da bo možato priznal svojo krivdo. Prvič že zato ne, ker je klerikalce, drugič pa zato ne, ker ni iz nevednosti poročal neresnice, marveč je namenoma pačil smisel in vsebino onega odloka. V «Slovencu» od 18. t. m. se tedaj na ta način poizkuša izviti iz zagate, da se skrbno ogiblje odloka samega in se le bavi z razlogi, katere smo mi navedli kot povod deželnošolskemu ukrepu. Pribija s posebno emfazo, da ti razlogi niso dejanski, in namiguje, da so bile šolske oblasti napačno poučene. Ker je sam moral laž spraviti v žep, je tudi nam hotel nekoliko te lepe čednosti obesiti na vrat. Skupno gorje se pač lažje prenaša! Pred vsem trdi, da se otroci niso nikdar silili, ampak da se jim je le priporočalo udeleževati se skupne maše ob devetih, ki je že od nekaj veljala kot šolska maša. Temu nasproti pribija no, da sta oba kateheta, Hyhásek in Debeve (slednji tudi na Primskovem) ukazovala otrokom, da morajo ob nedeljah in praznikih prisostovati deveti maši, ki ni še nikdar veljala za šolarsko mašo. Če so jo pa vsakokratni kat heti iz lastne volje smatrali za tako, zakaj se niso v svojih pridigah na to ozirali, in čemu je potem kapelan Debeve predzadnjo nedeljo vpletel v svojo propoved politične šušmarije, ki prav gotovo niso božja beseda in že celo ne za šolarčke? Ker smo pisali, da se je zahtevalo, da naj se otroci udeležujejo ob nedeljah krščanskega nauka in ob nedeljah ter delavnikih večernih litanij, kateri cerkveni opravili ste istotako spojeni s pridigami, nam očita «Slovenčev» novičar neodpustljivo »laž«, češ, da vsak otrok v Kranju ve prav dobro, da pri večernih litanijah ob nedeljah in delavnikih ni pridig! Tu naj omenimo mimogrede, da je kapelan Debeve res silil otrok tudi k nauku in litanijam in da se je njegova šolska inkvizicija raztegala tudi na ti opravili. Sicer se pa trkamo na prsi in prav radi skesano priznamo, da smo bili glede pridig pri litanijah v zmoti. Svečano tedaj izjavljamo, da pri litanijah ni pridig in da nismo namenoma zapisali one grozne neresnice, kar naj pisec blagohotno vzame na znanje, da nam prihodnjic ne bo zopet neopravičeno očital laži. Se je pač zopet enkrat izkazalo, da so časih otroci boljše poučeni nego odrasli in da jajce več kot puta ve! Morda bo ta odkrita izpoved omehtala tudi novičarja, da se bo popoblašal in prihodnjic celo doslovno objavil v «Slovencu» razglas deželnega šolskega sveta. Opozoriti ga pa moramo takoj, da zaradi tistih pridig, katerih ni, še zdavnaj ni opravičen po svoje sklepati, da so vsi trije šolski sveti sodili o stvareh, o katerih nimajo nobenega pojma». Šolska oblast se je o vsem poučila, in «Slovenčev» pisec je v svoji gorečnosti le pozabil povedati, da litanijske pridige niso kar nič vplivale na odlok deželnega šolskega sveta. Dotični odstavek v odloku se namreč glasi: «Ravnitako se tudi ne more zahtevati verne udeležbe solodolžnih otrok pri popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih in pri večernih litanijah». Sicer je tam govor le o nedeljskih pridigah. Tako je novičarju zadržala bilka, katere se je hotel okleniti, splavala po vodi. Vse nam očitane laži padejo nanj nazaj. Priporočamo mu prihodnjic malo več previdnosti, da nam ne bo treba zopet »držati« mu dolge pridige o laži, ki ima kratke noge!

Zopet važen in umesten odlok deželnega šolskega sveta. «Slovenčev» novičar iz Kranja je v soboto izrazil željo, da bi «Gorenjec» ponatisnil s primernim komentarjem odlok deželnega šolskega sveta, ki zabranjuje šolarjem raznašati politične časopise. Tej opravičeni želji čislanskega tovarisa prav radi ustrezemo. Okrajni šolski sveti so na vse krajne šolske svete razposlali nastopni dopis: «Glasom razpisa z dne 29. jan. t. l., št. 4091 ex 1904, je c. kr. deželni šolski svet zvedel, da se porabljajo na nekaterih šolah šolski otroci za raznašanje političnih časopisov, v katerih se piše med drugim na sovražen in zaničujoč način o obstoječih šolskih napravah. Ker to nasprotuje določbam § 27. šolskega in učnega reda z dne 20. avg. 1870. l., se mora na odpravo tega tem bolj siliti, ker otroci, ki raznašajo take časopise, bero članke take vsebine, ki stavijo v nevarnost šolsko disciplino in odgojo. Vsled gori navedenega razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko se tedaj krajni šolski svet pozivlje, da strogo na to pazi in da se raznašanje političnih časopisov po šolskih otrocih na vsak način odpravi. Ako se morda kaj takega opazi, je to nemudoma sem naznaniti.» Zadovoljstvom bi konstatirali, da je celo «Slovenčev» dopisnik pred jednim tednom s posebnim veseljem pozdravljal ta odlok, a žalibože smo opravičeni domnevati, da takrat še ni docela poznal njegove vsebine. Sedaj mu bo pač korenito prešlo to veselje, kajti kalinček je prav pošteno obtičal na limanici, katero je nastavil nam! Iz dopisa se namreč jasno razvidi, da je deželni šolski svet napotilo k temu odloku raznašanje umazanega klerikalnega časopisja po šolskih otrocih. Z ozirom na to bi bil pravzaprav vsak nadaljni komentar nepotreben, a ker smo danes izredno dobre volje, naj novičarju na ljubo nekaj malega pripomnimo. Tudi nam se vidi najnovejši odlok deželnega šolskega sveta prav umesten in potreben. Res je namreč, da so premnogi duhovniki uporabljali in še uporabljajo šolske otroke kot kolporterje za raznašanje «Slovenca» in zlasti velikih skladovnic «Domoljuba», ki je menda vzel patent na poneumnevanje ljudstva in podlo blati šolo ter učiteljstvo. Napominani razglas je provzročila pritožba nadučitelja Azmana na Breznici zoper župnika Tomaža Potočnika, ki je po šolarjih razposiljal «Domoljuba». Takih Potočnikov na Kranjskem kar mrgoli in zato je pač skrajni čas, da se je napravil konec temu nevednemu početju. Pri tej priliki bi se tudi lahko bavili z vprašanjem, če imajo profesorji na kranjski gimnaziji ta posebni privilegij, da smejo gimnazijcem posojati «Slovenca» in mej dijaštvom pospeševati čitanje klerikalnih časopisov. Toda o tem prihodnjic enkrat kaj več. Ker smo tako vsestranski ugodili želji «Slovenčevega» dopisnika, je morda tudi on pripravljen na protiuslugo in bo prihodnjo soboto objavil »umestni in za naše razmere prav potreben odlok«. In naša hvaležnost bi ne poznala mej, ako bi nam hotel povedati, katera »nadbudna« učenka je prinašala lani C. Pircu lažnjive pošte iz šole in kdaj je rabil Pirc šolskega učenca M. iz III. razreda ali spleh kakega učenca za raznašanje «Gorenjca». Prav radovedni smo, kako nam bo novičar poplačal našo uslugo.

«Slovenčevemu» dopisniku ni prav, ker se bavimo z njegovimi »Novicami iz Kranja».

Bržeas si domislja, da moramo kar mirno pogoltniti vse njegove laži, ker jih za resnico prodaja v pobožnem, škofovem «Slovencu». Toda razkrinkovanje pobožnih in lažnivih poročil je tako hvaležno in koristno delo, da nas bo že oprostil, ako ne odjenjamo. Ljudem se najbolj oči odpro, ako se jim dokaže, s kakšnimi sredstvi delajo ti naši patentirani katoliki. Tako je zopet prinesel sobotni «Slovenec» prav «debelo», da se je C. Pirc pri seji krajnega šolskega sveta izrazil, da ne pusti svojih otrok k pridigam, ker kapelani pohujšljivo pridigajo. Pirc bi se sicer kar nič ne ženiral, če potrebno, kaj takega trditi, ali takrat je pri utemeljevanju svojega predloga le omenjal, da nikakor ne gre, da bi šolarji pisali propovedi, ki so časih za nedorasle otroke naravnost pohujšljive. Navel je tudi konkreten slučaj, o tem pa sploh ni govoril, da svojih otrok ne pusti k pridigam! Pri dotični seji je bil navzoč tudi Koblar in le on je mogel informirati poročevalca. Neresnico je tedaj govoril ali Koblar, hoteč se nekoliko pomaščevati za vse ono, kar je pri seji skupil radi neke neumestne opazke, ali je pa lagal poročevalca, ki je v tem slučaju Koblarjeve besede obrnil po svoje. Konečno dopisnik vpraša, kaj potem, če se razmere tako izpremenijo, da bo Pirc moral otroke pošiljati h kapelanskim pridigam? Naj si vendar brez potrebe ne beli glave s tujimi skrbmi, saj se Pircu to vprašanje ne krati spanja! Če bo moral otroke pošiljati k pridigam, pošiljal jih bo prav rad, kajti potem bodo tudi kapelani morali propovedovati tako, kakor je prikladno za šolske otroke. S tem pa basta! Saj posameznih otrok ne vlačite v politično debato!

Lumpacij Vagabund v katoliškem zabavnem društvu je prvič in baje istotako drugič vzbudil tudi v nekaterih gimnazijeh pravo predpustno «štimumgo», tako da so se potem po predstavi spodaj v gostilni ob sladko-milih zvokih hrečeče harmonike vrgli v naročje boginji Terpsihori. Mi, ki ne gledamo skozi stroga ravnateljska očala, se radi tega prav gotovo ne «zgražamo», posebno če je res, da so se dijaki vrteli — kakor se nam poroča — z vednostjo dveh profesorjev. Seveda ni gostilna ravno najprikladnejši prostor, kjer naj dijaki rajajo. Ali kaj se hoče! Oficijelno se ples na kranjski gimnaziji perhorešira. Vse prošnje gimnazijcev, da bi se smeli učiti plesa, so bile dosedaj zaman, čeprav se to dovoljuje v Ljubljani, v Novem mestu in celo na jezuitski gimnaziji v Kalksburgu! Ne vemo, če se pri nas, kakor se to povsod trpi, smejo dijaki obeh višjih razredov udeleževati dostojnih plesnih zabav, a če jim je tudi dovoljeno, kako naj pridejo, ako plesati ne znajo. Kdo jim bo tedaj zameril, ako nekoliko poskočijo na kakem improviziranem plesu v — gostilni!

Zahvala. Odbor tukajšnjega gasilnega društva se iskreno zahvaljuje cenjenim posetnikom za mnogobrojen obisk o priliki zadnjega gasilskega plesnega venčka v Kranju, dalje odposlanstvu gasilnih društev v Strazišu in Šenčurju, zlasti pa onim gospodom, ki so darovali znatne podpore.

Martinov sejm. Dodatno k prejšnjim poročilom nam je poročati, da ima tržni odsek obilo posla, ker se je priglasilo toliko sejmarjev, da jih ne ve prav razvrstiti. Mestna ječa je sedaj popolnoma moderno urejena. Skrbljivo je tudi, da bode vsakdo lahko stehal svojega

rojstva kosti na patentirani in od merosodstva cementirani tehničnici. Tudi modernega električnega kolovrata ne bode manjkalo. Kdor se hoče toraj zabavati v pravem predpustnem veselju, naj pohiti danes teden na Martinov sejm, ki se vrši v sokolski telovadnici. — Ker je pri množici razposlanih vabil lahko mogoče, da se je ta ali oni prezrl, naj kar brez skrbi pride, saj je dostop na sejm vsakomur prost. — Maske, katere bi ne imele vstopnice, demaskirati se morajo pred enim odbornikom.

Martinov sejm. Izza kulis se nam poroča, da se bo Martinov sejm, ki se vrši pustno soboto dne 4. marca, nadaljeval pustni terek popoldne na kranjskem trgu. Toraj vsi na korso!

VI. občni zbor kranjske podružnice slovenskega planinskega društva se je vršil dne 18. februarja 1905 v prostorih «Narodne čitalnice» v Kranju. Iz tajnikovega poročila posnamemo sledeče: Podružnica je imela v pretečenem letu 47 tukajšnjih in 22 zunanjih članov, z novim letom je pristopilo 6 novih članov, tako da ima sedaj 75 članov. V pretečenem letu so se popravile nekatere stare markacije, nanovo pa se je napravila ona čez Trzič-Javorniško sedlo-Jezersko. Na kranjskem kolodvoru se je napravila jako lična in natančna orientacijska tabla. Dijaskih izkaznic se je izdalo 19. Izleta sta bila dva, in sicer prvi k otvoritvi Aljaževega doma v Vrata, drugi pa k otvoritvi koč na Golici in se je obeh izletov udeležilo prav lepo število članov. Mnogobrojno je bila zastopana podružnica tudi na planinskem plesu v Ljubljani. Posamezni člani so polezli na razne vrhe, kakor Grintavec, Skuto, Triglav, Obir, Stol in drugam ter se je sploh opazalo prav živahno zanimanje v tem oziru. Odbor je imel več sej, izmed katerih je osobito pomembna ona od 8. novembra 1904, ker se je v njej razpravljalo radi graditve koč na Stolu. Blagajnik je poročal, da je imela podružnica skupnih dohodkov (vštevši prebitek iz l. 1903 z K 1413-49) K 1922-70, izdatkov pa K 254-52, torej prebitka K 1668-18. Skupnega čistega premoženja pa ima podružnica K 1679-23. Novoizvoljeni odbor sestoji po konstituiranju naslednje: Predsednik: Janko Majdič; podpredsednik Ferd. Polak; tajnik prof. Anton Zupan; blagajnik Rudolf Kokalj; odborniki: prof. dr. Vladimir Herle, prof. Evgen Jarc in Janko Sajovic.

Oparil se je dne 16. t. m. dve leti star Gust. Pikon na Javorniku z vrelo vodo in je kmalu potem umrl.

O deželnem odboru. Namesto umrlega deželnega odbornika dr. Schafferja je vstopil v deželni odbor grof Barbo, ki prevzame vsa posla, katera je svoj čas opravljal dr. Schaffer.

Šolo so zaprli v Kamniku radi davice, in sicer do 6. marca t. l.

Odvetnik g. dr. Josip Kušar preseli svojo odvetniško pisarno iz Ljubljane v Kranj.

Nemško-slovenski tehniški slovar. Odbor za izdajo nemško-slovenskega tehniškega slovarja je dal tiskati posebne vzorce za nabitralne listke. Na vzorcih je natančno označena oblika in so določeni vsi podatki, kateri naj se na nabitralni listek zapisejo. Gospodje nabitralci tehniških izrazov in sploh vsi oni, ki so v interesu stvari pripravljani, podpirati odbor, da se čim prej doseže izdaja prepotrebne nam tehniškega slovarja, se tem potom opozarjajo na navedene vzorce, kateri

se brezplačno dobivajo pri «Slovenski Matici» v Ljubljani.

Strašna nesreča. V Železnikih sta pršla orožnika v soboto 18. t. m. iz patrolje. Pri razbasavanju puške je ušel strel četovodju Ruzniku in zadal skozi prsi do smrti četovodja Antona Perca, doma iz Ormoža. Kroglja ga je zadela v srce.

Izkaz za prvi tečaj lukajsnje dijaške kuhinje: dohodki 3005 26 K, izdatki 2949— K, torej prebitek 56-26 K. Za 8046 kosil in 7664 večerij se je izdalo od 7. oktobra 1904 do 15. febr. 1905 2864-14 kron.

* * *

Podgane snedle 100.000 kron. V Parizu sta hranila mož in žena vrednostne papirje. Ko sta hotela odstriči odrezke, da potegneta obresti, sta našla le majhne kosčke, zgrizane od podgan. Papirji so bili vredni 100.000 K.

33krat oženjen. Dosedaj je dokazano, da je imel Nemeč Koch v Čikagu 33 žen, ki so vse kmalu po poroki umrle. Zadnjo ženo so izkopali ter našli v želodcu toliko strupa, da bi zadostovalo za več oseb usmrtiti.

Iz ljubosumnosti je odrezalo nos neko dekle na Nižjem Avstrijskem svojemu ljubimeu. Dekle je že dalje časa opazovalo, da ji njen «fantič» postaja nezvest. Vse l tega je sklenila, da se mašuje. Povabila ga je nekega večera pod svoje okence. Prišel jeres nič hudega sleteč. Ko se je razgovarjal z dekletom, potegne dekle britev ter mu popolnoma odreže nos, da je padel na tla. Nezvesti ljubimec se je z groznim krikom zgrudil vs krvav. Prepeljali so ga na Dunaj.

Listnica uredništva.

— Tržno gibanje v minulem mesecu smo odložili za prihodnjic.

— Dopis iz Škofje Loke o oodotnem čebelarškem shodu je za današnjo številko prepozno došel. Pride prihodnjic.

Gospodarstvo.

Obrezovanje sadnega drevja.

Približuje se topli spomladanski čas, ko bo treba sadjerecem obrezati in izčistiti sadno drevje. Ako hočemo imeti lepo krono, moramo pravilno obrezati drevo; če je ista že stara, pa jo izčistiti ali iztrebiti. Ker je malo sadjarjev, ki umejo to delo pravilno izvršiti, bomo podali v sledečih vrsticah kratak navod.

Kakor rečemo krono, vrh mladega drevesa v starosti do sedem let obrezemo, krono starega drevesa le izčistimo, iztrebimo in zredčimo. Poglejmo najpoprej mlado drevo! Ako ni obrezano pravilno precej, ko se vsadi, (kar bi moralo biti, pa to ne spada pod ta naslov), določimo najprej vrh, kateri naj raste naravnost kvisku, — imenujemo ga glavni vrh, katerega nekoliko odrezemo ali skrajšamo, in sicer če je drevo močnejše gnalo, manj obržemo, če žene slabo, smemo veliko bolj skrajšati mladiko; kam je zadnji, končni pop obrnjen, ni gležati. Drugačna je stvar, ako je bilo drevo obrezano, ko smo ga vsadili. Tedaj mora biti obrnjen zadnji pop ravno nasproti lansnemu. To zato, da se vrh bolj gliha, ravna. Stranske veje, zadostujejo 3 do 4, obrezemo, da je obrnjen zadnji, končni pop v tla. S tem silimo, da rasto veje bolj narazen, na široko. Tako obrezujemo mlado drevo do 7. leta. Ta trud se nam zelo splača, ker dobi drevo zelo lepo krono. Odstranimo te veje, katere rasto druga v drugo, posebno če se drgnejo, sicer nastane rad rak. Te izžagamo pri vejnem

obročku. Kaj pa je vejni obroček? Kjer je priraščena veja deblo, nahaja se nekoliko izbočen krog, kakor prstan na roki, to imenujemo vejni obroček ali tudi vejni prstan. Ko žagamo veje, mladike ali kar si bodi, gledamo, da se ta obroček drži debela, ker se s tem rana najprej zaceli. Tako vzgojeno in obrezovano drevje dá zelo lepo, razprostrto in na vse strani enako, t. j. simetrično krono.

Drugače ravnamo s starijem drevjem, kjer je samo krono strebili. Pri tem izžagamo najprej vse križajoče se veje, posebno če se drgnejo druga ob drugo ali če so napadene od raka. Drugič je odstraniti vse suhe veje, kar bi moralo biti samoobsebi umljivo. Žalibog, da se vidi po vrtovih dosti drevja s suhimi vejami! Tretjič, ako je krona še vedno pregosta, odstranimo še nekaj nepotrebnih vej, kar pa mora vsak sadjar sam določiti. Ako je vrh pregost, ne more svetloba in toplota doseči v vse kote in na takem drevesu sadje neenakomerno zori. In konečno, ako rasto vodene mladike iz debela ali vej, je tudi te odstraniti, sicer lahko skaže ves vrh. Nastale rane, posebno če izžagamo, je treba z ostrim nožem gladko obrezati in potem zamazati s cepilno smolo.

Obenem z obrezovanjem lahko tudi odstranimo mah in lišaj z drevja z zato narejenimi ščetmi. Saj vemo, koliko škoduje mah in lišaj: v plitvi, kameniti zemlji drevo celo uniči.

* * *

Tedenski sejem v Kranju dne 20. t. m.

Prignalo se je glav 230 goveje živine, 7 teleta, 11 prašičev, — ovac, — koz, — buš. 50 kg pšenice K 10:50, prosa K 8:50, rž K 9:—, oves K 7:50, ajda K 8:—, krompir K 3:50.

Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo v Ljubljani. Razglasilo. V skladu sklepa XIX. javnega shoda dne 7. julija 1896 razpisuje se 20 premij po 20 K ali po 40 K za uspešno pogozdovanje goličav kmečkoga posestva pod sledečimi pogoji: 1. Pogozdovanje mora biti l. 1903 ali 1904 izvršeno ter mora pogozditev obsežati najmanj 0:56 ha = 1 oral. 2. Vrsto lesa in sadik izbere si lahko posestnik po svoji volji, samo morajo biti sadike za krajevne razmere ugodne; nikakor pa ne sme daljšava med sadikami več kot 1:50 m obsežati. Posestniki, kateri hočejo za premije prositi, morajo svoje prošnje najdalje do konca junija t. l. pri kranjsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani vložiti ter v istih navesti politični okraj, davčno občino, številke parcel in približne ploskovne mere pogozdenega zemljišča. Pogozdovanje prosilcev pregledovalo in presodilo se bo v jeseni 1906 l., morda nastali pomanjkljavi pri pogozditvi se lahko spomladi rečenega leta popravijo. Premije priznava in prisojajo predsednistvo omenjenega društva, ter bo isto dovoljevalo premije ali pa v gotovih slučajih tudi samo priznalna in pohvalna pisma razdeljevalo.

Iskren okus kave dosežete s pramenjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! — Vse za dragoceno.
Polna 8 kg posilka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

Vydrove ledarne filie hodi Praga-1711.

Loterijska srečka dne 18. februarja t. l.

Trst: 5 86 18 34 9

Darila.

4. izkas dijaške kuhinje v Kranju od 3. januarja do 25. februarja 1905: Sodni adjunkt I. Toporiš v Črnomlju 10 K kot odkup novoletnih voščil; iz istega namena rodbina Grajzar iz Šenčurja 10 K, profesorski kolegij za januar 12 K, meščani 106:60 K, p. B. Vovk iz Brezice 4 K, županstvo Mošnje 20 K, Anton Gabrijelič, posestnik na Brezjah 3 K, županstvo Lesce 5 K župnik Al. Kummer v Stari Loki 4 K, nadučitelj Korosec v Mošnjah v veseli družbi pri Finčgarju na Brezjah 3 K, Janko Sajovic 600 K kot dar gg. kranjskih trgovcev namesto novoletnih daril svojim odjemalcem, Bolša in dr. Šavnik 3 K, profesorski kolegij za februar 12 K, rodbina F. Sajovic 10 K mesto venca na krsto ranke go-pe Lucije Malijove; iz istega namena ces. svetnik in župan K. Šavnik 20 K, meščani za februar 26:80 K, nadinžener B. Bloudek 40 h, stalno omizje pri »Puščavniku« mesto venca na krsto umrle gospodnje 22 K, Jos. Majdič, trgovec na Trati 5 K, Erv. Burdych, lekarnar v Škofji Loki 10 K, Fran Kušar, župnik v Mengišu 10 K, I. Kovatič, poslovodja v valjičnem mlinu v Kranju 2 K, za uganko o treh flašah gg. Recher, Konrad in Rakove skupaj 5 K, R. Sušnik povodom smrti svoje soproge 50 K.

Prijatelj!

Ako se hočeš dobro zabavati, pridi na domačo

plesno veselico

katera se vrši v nedeljo, 26. februarja 1905 v restavraciji pri kolodvoru. Pri plesu svira sloveča godba iz Ljubljane. Točila se bodo izvrstna štajerska in istrijska vina, najbolj priznana Gössovo in domače pivo. Dobila se bodo tudi okusna gorka in mrzla jedila. Postrežba točna. Začetek ob 4. uri pop.

Za mnogobrojen obisk se priporoča najuljudneje

29—1
Magda Rant.

Našel se je bič

(gajzla) z jermenom in je isti v šrambi natakariče „pri Puščavniku“, kjer ga lastnik lahko dobi. 28—1

Imam v kleti

25—1

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj line rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra)

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafikar, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni trg;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafikar;

Javerniku g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec.

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 186-24

P. n.

22—2

Podpisana slav. občinstvu uljudno naznanjava, da sva prevzela

čevljarsko obrt

na glavnem trgu št. 106 nasproti glavne cevke ter zagotavljava, da bova vsa naročila vestno in točno izvrševala.

Velespoštovanjem

Leopold Kotir in Franc Rodé.

Učenca

ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom, takoj sprejme

Davorin Vrtnšek

26—1

trgovec na Rečici pri Bledu.

He, prijatelj!

27—1

Kje kupuješ to barvo? Kakor razvidim, je jako dobra, krije ter suši in se tudi veliko lahko z nje pobarval!

Glej, glej! Ako greš v Kranj od velike cerkve po glavnem trgu proti Pungratu nasproti novo sidane hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

je dobiš vsake vrste pravega domačega izdelka, brez vsake smesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, tako da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo, ako bi ti pa le prav ne b'lo, saj greš ven lahko.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-38

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

Vidmarić kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzelnjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleniče (1 ducat) 5 kron, 24 stekleniče (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 stekleniče (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 stekleniče (4 ducati) 16 kron, 60 stekleniče (5 ducetov) 18 kron.

Manj kakor 12 stekleniče se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamačkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bošenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolehtih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 kron 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195 14

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh žledodnih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolehti iz žledodec, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, gnanjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlo in v vse druge lolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše rešstvo proti bolehti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni mesečanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzelnjem.

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovjših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Stomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko klijučavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteti: 103-38

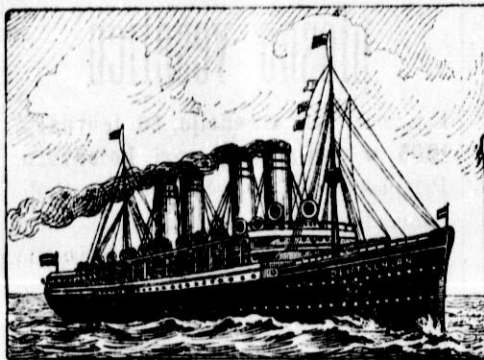
valjični zastori (Rollbalken).

M. Podkrajšek

42-40
frizer za dame in gospe, Ljubljana, sv. Petra c. 35 priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniškopriporočeni goroko in mrzlo zračni sušilni aparat. Susi brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las. Oddelek za dame s separativnim vhidom.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Hamburg-Amerika

150-16

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prostjo hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarško, klijučavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičenike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

v Kranju.

Zaloga voznihi plahit in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žindre in kajnita. 71-39

stropov, vlitte kotle. Veliko izber slamoreznic, železnih peči

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetlik, zaloga različnih barv.

Pariz 1900

„Grand Prix“
Najvišje odlikovanje.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovistihih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno
 vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje
 Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za
 posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

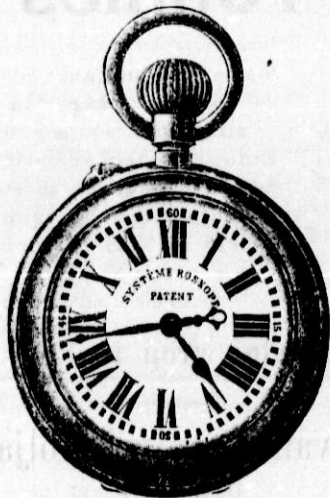
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7-6

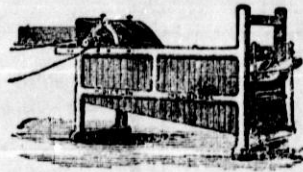
M. Suttner

urar v Kranju

priporoča svoje izborni zalogo ur, zlat-
 nine in srebrnine po najnižjih cenah.
 Ceniki zastoj in poštnine prosto. Raz-
 pošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
 ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
 in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
 stanovitno bel gl. 3-75, najtinejša znan-
 ka, gl. 6-50. 114-34

Znižane cene.

Jamčeno najbolje blago.

Največja zaloga

220-9

najnovejših vrst slamoreznic, gepeljnov, mlatilnic, mo-
 torjev, tromb in cevi, klin in drugih potrebščin za polje-
 delstvo se nahaja pri

Frau Zemann, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 pri Št. Peterskem mostu.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu nesškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
 ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-33

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala. slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

97-39

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in letovišča 52 gld.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

10-70

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju.

G. Tönnies

104 39

tovarna za stroje, železo in kovin-
 livarna v Ljubljani priporoča
 kot posebnost žage in vse
 stroje za obdelovanje lesa.
 Francis-turbine osobito za
 žagine naprave zvezane neposredno
 z vratilom. Sesalno-genera-
 torski plinski motori, naj-
 cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
 za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-21

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

187-17

priporoča svoje najbolj priznane
 šivalne stroje in kolesa

Ceniki se doposljejo na zahtevanje zastoj.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tu-zemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin 221-10 za Sokole.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in -pasonosno pri zelodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadihu, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšajo pre-bavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse iz glist izhajajoče bolezni. Delujejo iz-borno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti boleznim na materini in madroni ter ne bi smele biti manjkali v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Markov trg št. 90, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. Cena je nasled-nja, in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 stekl.) 8 K, 3 ducate (36 stekl.) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pismen, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih ga., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baratineč, učitelj; Janko Kitar, kr. nadlogor; Stepan Borčić, župnik; Ilija Manić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; J. Seljanec, seljak itd.

Ustanovljena l. 1860. 187-17

MESTNA LEKARNA, ZAGREB
 Markov trg št. 90 poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo.